

LA DICTADA OCCITANA

2025

Maciac — Sant-flor

Un raconte tirat de “escotatz brave monde”, un publicacion del país salgués, feita pel Jean Bastide de 1986.
Lo libron lo marca coma “un conte de Lavés”

Dins las parentèses de precisions de lenga o de chausidas d'escritureas... per dire que tot lo monde i se trobèsse, entre las parladas dels uns è dels
altes, qualques còps s'agís d'emprecisions d'escrituras que sòn corregidas.

Los tres pòrcs de Freidèira.

Parèis que la Freidèira, los autres (altres /altes) còps, aviá tres pòrcs.

I aviá lo pòrc bèl, lo pòrc mejancièr è lo pòrc petetet...

Un jorn decidèron de bastir un ostal chasqu'un.

Lo pòrc bèl, z-el, èra un pauc fenhant. per faire son ostal, prenguèt quatre garnas, o captèt un pauc coma
poguèt, è se botèt aquí dessotz.

Diguèt : « 'Quò farà ben, 'quò m'abrigará (o abricará) ben ! »

Lo pòrc mejancièr, aquel d'aquí, o faguèt un pauc mai solide. 'Quò's mas que faguèt un granda pòrta è o
quitèt aquí.

Aquel mai diguèt : « 'Quò farà ben, 'quò m'abrigará (o abricará) ben ! » * **Aqui s'arrèstan los començants**

Lo pòrc petetet, aquel diguèt : « Ièu (o iu) vòle faire un ostal de biais ! »

Amassèt un bòn cuchon de pèiras, è pueissa faguèt son ostal coma chaliá.

Los autres (altres /altes) dos se mocavon de z-el, que se crebava aquí, per faire un ostal :

De-que 'quò li serviríá ? Ben-lèu (o ben-leu) l'an que ven seriá qual sap end'ont.

Lo pòrc petetet contunhèt de faire son ostal. Z-el i laissèt un pòrta ben peteteta e li chauguèt (chalguèt) faire un
fenestron per s'esclairar. Los autres (altres /altes) o avián pas bien barrat. Avián pas nicièira de fenestron, que
lo solelh entrava de pertot. Mès lo petetet, li chauguèt (chalguèt) faire un fenestron...

'Quò anèt bien coma aquò, mès un jorn lo lop venguèt... ** **Aqui s'arrèstan los mejans**

Comencèt (o comenquèt) d'anar a l'ostal del pòrc bèl. Se botèt en colèra, espatlèt l'ostal è mangèt lo pòrc bèl...

Qualques jorns après, tornèt veire. Anèt a l'ostal del pòrc mejancièr. 'Quò seguèt pas tan comode, mès
raüssiguèt (reässiguèt) a entrar è mangèt lo pòrc mejancièr...

Quand tornèt demorava mas lo pòrc petetet. I anèt ben alai, mai asartèt ben d'entrar. 'Quò's pas mas que la
pòrta èra bien farrohhada (ferrohhada) de darrièr è lo lop poguèt pas entrar. Lo pòrc petetet li diguèt : - « Escota !
Ièu (o iu) te badarai ben, mès vòle veire coma siàs fat. Vèni un pauc aici vès (o vas / as) lo fenestron. Vira-te, que
te vòle veire de per darrièr ! »

Vos dirai que pendent aquel temps lo pòrc petetet aviá botat un barra de fèrri (fèrre) al fuoc, è l'aviá feita venir
bien roja. Quand lo lop se virèt aquí vès (o vas / as) lo fenestron, lo pòrc petetet li poncèt (= piquèt) lo fèrri (fèrre)
roje al trauc del cuol.

Lo lop parteguèt tament viste en avalh pels champs de Meirona, per los blats. 'Quò z-èra l'estiu, los champs
prestes a mèdre. Foteguèt lo fuoc a tota los blats. È los Maironas que creidavon, li passavon darrièr, mès lo
poguèron pas atapar... È ben-lèu lo lop cor encara ! *** **Aqui s'arrèstan los altes**

